

ŠTYLISTIKA II

Kód predmetu:	1ISMK/U2STYL2/22
Akademický rok:	2025/2026
Študijný program:	učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii predmetov
Ročník:	prvý
Semester:	letný
Forma výučby:	prednáška + seminár
Rozsah výučby:	1 hodina týždenne
Spôsob hodnotenia:	skúška
Počet kreditov:	2
Predmet:	P
Vyučujúca:	Mgr. Stanislava Spáčilová, PhD.
Kontakt:	Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií FF PU Katedra slovenského jazyka

Plán prednášok:

1. Interaktívna štylistika

- Vymedzenie predmetu štylistiky ako vedy.
- Súčasť interaktívnej štylistiky.

2. Výrazová koncepcia štýlu

- Teoretické východiská.
- Operatívnosť textu a príslušné kategórie.
- Ikonickosť textu a príslušné kategórie.

3. Základy textovej štylistiky

- Vymedzenie pojmu text. Slovníkové vymedzenie. Teoretické vymedzenie. Definícia.
- Vymedzenie základnej textovej jednotky (výpoveď; obsahovo-funkčná jednotka).
- Komunikačno-pragmatické chápanie textu. Teória a typológia komunikačných aktov (J. Searle).
- Štruktúrno-kompozičné chápanie textu. Makrokompozícia (makroštruktúra) a mikrokompozícia (mikroštruktúra) textu.
- Koherencia a kohézia textu. Konexia textu. Izotopia textu. Prostriedky nadväzovania. Glutinácia textu.
- Kontextové chápanie textu. Vymedzenie pojmu kontext. Intratextový, intertextový, situačný, sociálno-kultúrny kontext.
- Semiotické chápanie textu. Text ako znak.
- Kritériá textovosti – kedy je text textom?
- Textové stratégie (= slohové postupy; obsahové modelové štruktúry, spôsoby expanzie témy). Teoretické vymedzenie.
- Dialóg ako text. Epištolárny text.
- Textové modely (žánre). Parametre konceptualizácie žánru a opisu žánrovej normy.
- Členenie a odstupňovanie textu.

Základná literatúra:

SLANČOVÁ, D. – SPÁČILOVÁ, S. et al.: Úvod do štúdia interaktívnej štylistiky (I), (II). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2022.

MIKO, F. – POPOVIČ, A.: Tvorba a recepcia. Bratislava: Tatran 1983 (Slovník výrazových kategórií, s. 160 – 219).

PLESNÍK, L. a kol.: Tezaurus estetických výrazových kvalít. 2. vyd. Nitra: UKF 2011.

DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Textová lingvistika. Bratislava, Stimul 1998.

SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. (Štylistická príručka). 1., 2. vyd. Prešov: Filozofická fakulta UPJŠ a Slovacontact 1994, 1996.

SLANČOVÁ, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka 2001.

MISTRÍK, J.: Štylistika. 1., 2., 3. vyd. Bratislava: SPN 1985, 1989, 1997.

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2004.

FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2013.

Odporúčaná literatúra:

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin: Osveta 2005.

MLACEK, J.: Sedemkrát o štýle a štylistike. Ružomberok: FF KU 2007.

ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: Interakčná štylistika. Bratislava: Stimul 2018.

Požiadavky na skúšku:

- **(1) Seminárna práca.** Analýza ľubovoľného textu na základe aplikácie výrazovej koncepcie štýlu. Téma bude odprezentovaná v rámci prednášok.

Práca bude obsahovať:

- a) zdôvodnenie výberu textu
  - b) východiskový text (v rozsahu maximálne jednej strany)
  - c) samostatnú analýzu východiskového textu na základe aplikácie sústavy výrazových kategórií v rozsahu minimálne 3 strany – Times New Roman 12, riadkovanie 1,5
  - d) charakteristiku štýlu analyzovaného textu
- Hodnotiť sa bude aj formálna stránka práce a pravopis.

Maximálny počet bodov: 30 b. Minimálny potrebný počet bodov: 15 b.

Študent/študentka má nárok na jeden riadny a jeden opravný termín seminárnej práce.

Seminárna práca bude odovzdaná vyučujúcej seminárov najneskôr deň pred ústnou skúškou v elektronickej podobe cez aplikáciu MS TEAMS.

- **(2) Písomná časť skúšky v zápočtovom týždni letného semestra.** Interpretácia zadaného textu. Určenie štýlu, žánru, dominantnej textovej stratégie/štruktúry (informačnej, opisnej/deskriptívnej, rozprávacej/naratívnej alebo výkladovej/explikatívnej), štruktúrnych vlastností a charakteristických výrazových prostriedkov.
- **Maximálny počet bodov: 20 b. Minimálny počet bodov: 10 b.**
- Študent/študentka má nárok na jeden riadny a jeden opravný termín písomnej skúšky.
- Úspešné absolvovanie písomnej časti skúšky je podmienkou na postup k ústnej časti skúšky.
- **(3) Ústna časť skúšky v skúškovom období letného semestra.** Maximálny počet bodov: 50 b. Minimálny potrebný počet bodov: 25 b.

Výsledné hodnotenie predmetu (maximálny počet bodov: 100) je dané súčtom bodov za seminárnu prácu (max. 30 bodov), písomnú časť skúšky (max. 20 bodov) a ústnu časť skúšky (max. 50 bodov).

Hodnotenie:

50 – 60 bodov: E (dostatočne)

61 – 70 bodov: D (uspokojivo)

71 – 80 bodov: C (dobře)

81 – 90 bodov: B (veľmi dobre)

91 – 100 bodov: A (výborne)